

ADVIES 21-2021

Betreft:

**Ontwerp van koninklijk besluit
betreffende de voorwaarden voor het
vervoer, het verzamelen en het
verhandelen van bepaalde landdieren
en**

**Ontwerp van koninklijk besluit
betreffende de identificatie en de
registratie van bepaalde hoefdieren,
pluimvee, konijnen en bepaalde vogels**

(SciCom 2021/14 en 2021/15)

Advies goedgekeurd door het Wetenschappelijk Comité op 17 december 2021.

Sleutelwoorden:

Landdieren, Animal Health Law, vervoer, verzameling, verhandeling, identificatie, registratie

Key terms:

Terrestrial animals, Animal Health Law, transport, commercial and non-commercial movements, identification, registration

Inhoud

Samenvatting	4
Summary	6
1. Referentietermen	8
1.1. <i>Vraagstelling</i>	8
1.2. <i>Wettelijke bepalingen</i>	8
1.3. <i>Methode</i>	9
2. Inleiding.....	9
2.1. <i>Wettelijke context</i>	9
2.2. <i>Algemene inlichtingen over het ontwerp van koninklijk besluit betreffende de voorwaarden voor het vervoer, het verzamelen en het verhandelen van bepaalde landdieren</i>	10
2.3. <i>Algemene informatie betreffende het ontwerp van koninklijk besluit betreffende de identificatie en de registratie van bepaalde hoefdieren, pluimvee, konijnen en bepaalde vogels</i>	12
3. Advies.....	13
3.1. <i>Opmerkingen over de twee ontwerpen van koninklijk besluit</i>	13
3.2. <i>Advies over de vermindering van het aantal monsters voor het toezichtplan op bepaalde types van Salmonella en Mycoplasma in bepaalde pluimveebedrijven</i>	17
4. Besluit.....	18
5. Aanbevelingen	19
Leden van het Wetenschappelijk Comité	22
Belangenconflict	22
Dankwoord	22
Samenstelling van de werkgroep.....	23
Wettelijk kader	23
Disclaimer	23

Samenvatting

Vraagstelling

Het Wetenschappelijk Comité wordt verzocht een advies uit te brengen over twee ontwerpen van koninklijk besluit. Het eerste koninklijk besluit betreft het vervoer, het verzamelen en het verhandelen van bepaalde landdieren. Het tweede koninklijk besluit betreft de identificatie en registratie van bepaalde hoefdieren, pluimvee, konijnen en bepaalde vogels.

Deze twee ontwerpen van koninklijk besluit zijn opgesteld om de Belgische wetgeving in overeenstemming te brengen met Verordening (EU) 2016/429 van het Europees Parlement en de Raad van 9 maart 2016 betreffende overdraagbare dierziekten en tot wijziging en intrekking van bepaalde handelingen op het gebied van diergezondheid ('*Animal Health Law*', AHL), en met een aantal daaraan gekoppelde gedelegeerde verordeningen en uitvoeringsverordeningen die bijna alle basisregels uit de bestaande Europese regelgeving van de laatste 50 jaar inzake diergezondheid samenbrengen en aanpassen in één wettekst.

De regels in de AHL betreffende het vervoer, het verzamelen en het verhandelen van bepaalde landdieren zijn enkel van toepassing op grensoverschrijdende activiteiten. Het koninklijk besluit betreffende het vervoer, het verzamelen en het verhandelen legt enkel de regels vast voor binnenlandse activiteiten. De regels in de AHL betreffende identificatie van bepaalde hoefdieren worden in de AHL vrij gedetailleerd omschreven, maar de omkadering en de procedures tot registratie dienen in nationale wetgeving verder uitgewerkt te worden.

Met betrekking tot het tweede koninklijk besluit wordt het Wetenschappelijk Comité specifiek gevraagd of de vermindering van het aantal monsters voor serologische analyses in het kader van het toezichtsplan voor bepaalde types van *Salmonella* (*S. enterica* serovars Pullorum en Gallinarum en *S. enterica* subsp. *arizonae* bij fok-kippen/-kalkoenen, en kippen en kalkoenen) en bepaalde mycoplasma's (*M. gallisepticum* bij kippen en kalkoenen, en *M. meleagridis* bij kalkoenen) nog steeds een representatieve bemonstering vormt en voldoende gevoelig is voor de opsporing van de vermelde ziekten.

Methode

Het advies is gemeenschappelijk voor beide ontwerpen van koninklijk besluit, aangezien zij met elkaar verband houden wat betreft de begrippen en voorschriften. Het advies is gebaseerd op expertopinie en wetenschappelijke literatuur.

Conclusies

Het Wetenschappelijk Comité geeft een gunstig advies op de twee ontwerpen van koninklijk besluit en formuleert algemene en specifieke opmerkingen.

Wat de traceerbaarheid van dieren betreft, en in het bijzonder de verplaatsingen van runderen, benadrukt het Wetenschappelijk Comité het epidemiologisch en sanitair belang van een maximale synchronisatie bij de communicatie van de registratiegegevens en van de verplaatsingen van dieren tussen de verschillende operatoren.

In verband met de risico's van contacten tussen dieren met een verschillende gezondheidsstatus benadrukt het Wetenschappelijk Comité het belang van garanties betreffende sanitaire statuten van de dieren die de opdrachtgevers aan de vervoerders moeten geven en dus aan de operatoren op de plaats van bestemming. Het Wetenschappelijk Comité benadrukt dat de aard en de modaliteiten van deze garanties in het huidige ontwerp van koninklijk besluit nog niet voldoende zijn omschreven.

Op basis van de seroprevalentie die kan worden opgespoord en de andere geldende passieve toezichtmaatregelen, geeft het Wetenschappelijk Comité een gunstig advies op de vermindering van het aantal monsters voor het serologisch toezicht op *Salmonella* en bepaalde mycoplasma's bij pluimvee.

Het Wetenschappelijk Comité stelt ook een aanzienlijke vermindering vast van het aantal monsters voor bacteriologische analyse, zoals aanbevolen in Verordening (EU) 2019/2035. Deze vermindering bestond reeds in de Belgische wetgeving voordat de AHL van toepassing is geworden en was al eerder door het Wetenschappelijk Comité goedgekeurd, waarbij echter werd opgemerkt dat deze op een vrij hoge verwachte prevalentie gebaseerd was.

Aanbevelingen

Wat verplaatsingen van runderen betreft, beveelt het Wetenschappelijk Comité aan:

- de termijnen voor doorstroom van informatie en het bijhouden van registers, die momenteel sterk verschillen naargelang van het type operator, te harmoniseren en zoveel mogelijk te verkorten, rekening houdend met de praktische aspecten op het terrein. In dit verband zou kunnen worden gedacht aan communicatie binnen de 48 uur na elke verplaatsing (vertrek- aankomst) ongeacht het type operator (om in het geval van een operator van het type "handelaar" een IN-OUT-opvolging te kunnen waarborgen). Deze praktijk zou het mogelijk maken de tijdspanne tussen de melding op papier en de elektronische melding aan de centrale gegevensbank tot maximaal 72 uur te beperken, met een grotere betrouwbaarheid van alle verplaatsingsgegevens. Rekening houdend met de vrije keuze die de wetgever aan de operator laat tussen elektronische of papieren communicatie, benadrukt het Wetenschappelijk Comité het belang en de toegevoegde waarde van elektronische communicatie;
- dat elke type operator voor elke verplaatsing van dieren dezelfde gegevens moet registreren, tenminste de vervoerder, nummerplaat van het voertuig, plaats van laden en lossen, en datum en tijdstip van de verplaatsing (vertrek of aankomst);
- dat de in artikel 10, § 2.2 bedoelde garantie die de opdrachtgever van een verplaatsing van dieren aan de vervoerder moet kunnen geven met betrekking tot de gezondheidsstatus van de aanwezige dieren, in het koninklijk besluit explicieter wordt geformuleerd rond de aard en de modaliteiten ervan, of tenminste door een Ministerieel besluit of omzendbrief wordt gekaderd.

Wat de identificatie van runderen betreft, en in het bijzonder het aanbrenge van een nieuw oormerk, beveelt het Wetenschappelijk Comité aan dat een termijn wordt vastgesteld voor het aanbrenge van een nieuw oormerk, in ieder geval voordat de runderen het beslag verlaten. Wat de identificatie van schapen en geiten betreft, beveelt het Wetenschappelijk Comité aan dat zij vóór de leeftijd van 6 maanden worden geïdentificeerd, aangezien sommige bestrijdingsplannen rekening houden met dieren vanaf die leeftijd en soms jonger.

Summary

Opinion 21-2021 of the Scientific Committee established at the FASFC on two projects of royal decree.

Terms of reference

The Scientific Committee is asked to give an opinion on two draft royal Decrees. The first concerns movements, gathering and trade of some land animals. The second concerns the identification and registration of some ungulates, poultry, rabbits and some birds.

These two draft royal decrees have been drafted in order to adapt the Belgian legislation in line with Regulation (EU) 2016/629 of the European Parliament and of the Council of 9 March 2016 on transmissible animal diseases and amending and repealing certain acts in the area of animal health (Animal Health Law, AHL) as well as with the numerous related delegated and implementing regulations that bring together and adapt in one single piece of legislation almost all the basic rules of the existing European regulations of the last 50 years for animal health.

The rules of the AHL concerning movements, gathering and trade of some land animals only apply to cross-border activities. The royal decree on movements, gathering and trade therefore sets the rules for domestic activities. The rules of the AHL concerning the identification of some ungulates are described in detail in the AHL, but their framework and registration procedures need to be specified in the national legislation.

In relation to the second royal decree, the Scientific Committee is specifically asked whether the decrease of samples for serological analysis in the framework of the monitoring plan for some salmonella (*S. enterica* serovars Pullorum and Gallinarum and *S. enterica* subsp. arizonae in breeding and production hens and turkeys) and certain mycoplasmas (*M. gallisepticum* in hens and turkeys, and *M. meleagridis* in turkeys) still constitutes a representative and sensitive sampling to detect the here above listed diseases.

Method

The opinion is common for both draft royal decrees as they are related to each other in the concepts and regulations they introduce. The opinion is based on expert opinion and scientific literature.

Conclusion

The Scientific Committee issues a positive opinion on the two royal decrees and makes general and specific remarks.

Concerning the traceability of animals, and more specifically for cattle movements, the Scientific Committee stresses the epidemiological and sanitary importance to assure both synchronised communication of registration data and animal movements between the different operators.

In the context of the risks of contact between animals of different health status, the Scientific Committee stresses the importance of the guarantees on the health status of the animals that the customer must give to the transporters and therefore to the operators of destination. The Scientific Committee stresses that the nature and modalities of these guarantees are not yet sufficiently defined in the current draft royal decree.

On the basis of the seroprevalence that can be detected and the other passive surveillance measures in place, the Scientific Committee gives a positive opinion on the decrease of the sampling for the serological surveillance of some mycoplasmas and salmonella in poultry.

The Scientific Committee notes that a decrease in the sampling recommended by Regulation (EU) 2019/2035 with regard to sampling for bacteriological analysis is also mentioned. This reduction already existed in Belgian legislation before the AHL came in force and had previously been validated by the Scientific Committee, noting however that this was based on a fairly high expected prevalence ('worst case scenario').

Recommendations

For cattle movements, the Scientific Committee recommends:

- to harmonise and reduce as much as possible the time required to communicate information and keep records, which currently vary greatly between the different types of operators, taking into account practical aspects in the field. In this respect, communication within 48 hours of each movement (departure-arrival) could be envisaged, whatever the type of operator (so as to be able to ensure IN-OUT monitoring for a "trader" type operator). This practice would allow to reduce the time gap between paper and Internet communication to the central database to a maximum of 72 hours, with greater reliability of all movement data. While taking into account the free choice between electronic or paper communication that must be left to the operator by the legislator, the Scientific Committee stresses the interest and added value of electronic communication in this context;
- that each type of operator must record the same information for each animal movement and at least: the transporter, the registration of the means of transport, the place of loading and unloading, the date and time of movement (departure or arrival);
- that the guarantee mentioned in Article 10 §2.2 that the customer of an animal movement must be able to give to the transporter with regard to the health status of the animals present be more explicit in the Royal Decree as to its nature and modalities, or at the very least framed by a ministerial decree or a circular.

Concerning the identification of cattle, and more specifically the renewal of their identification, the Scientific Committee recommends that a delay must be specified for renewal of identification and, in any cases, before the cattle leave the herd. Regarding identification of sheep and goats, the Scientific Committee recommends that they are identified before the age of 6 months, as some control plans take into account animals from that age, sometimes even younger.

1. Referentietermen

1.1. Vraagstelling

Het Wetenschappelijk Comité wordt verzocht een advies uit te brengen over twee ontwerpen van koninklijk besluit (KB). Het eerste KB betreft het vervoer, het verzamelen en het verhandelen van bepaalde landdieren. Het tweede KB betreft de identificatie en registratie van bepaalde hoefdieren, pluimvee, konijnen en bepaalde vogels.

Deze twee ontwerpen van KB zijn opgesteld om de Belgische wetgeving in overeenstemming te brengen met Verordening (EU) 2016/429 van het Europees Parlement en de Raad van 9 maart 2016 betreffende overdraagbare dierziekten en tot wijziging en intrekking van bepaalde handelingen op het gebied van diergezondheid ('Animal Health Law', AHL) en met een aantal daaraan gekoppelde gedelegeerde verordeningen en uitvoeringsverordeningen die bijna alle basisregels uit de bestaande Europese regelgeving van de laatste 50 jaar inzake diergezondheid samenbrengen en aanpassen in één wettekst.

De regels in de AHL betreffende het vervoer, het verzamelen en het verhandelen van bepaalde landdieren zijn enkel van toepassing op grensoverschrijdende activiteiten. Het KB betreffende het vervoer, het verzamelen en het verhandelen legt enkel de regels vast voor binnenlandse activiteiten. De regels in de AHL betreffende identificatie van bepaalde hoefdieren worden in de AHL vrij gedetailleerd omschreven, maar de omkadering en de procedures tot registratie dienen in nationale wetgeving verder uitgewerkt te worden.

Met betrekking tot het tweede KB wordt het Wetenschappelijk Comité specifiek gevraagd of de vermindering van het aantal monsters voor serologische analyses in het kader van het toezichtsplan voor bepaalde types van *Salmonella* (*S. enterica* serovars Pullorum en Gallinarum en *S. enterica* subsp. *arizonae* bij fok-kippen/-kalkoenen, en kippen en kalkoenen) en bepaalde mycoplasma's (*M. gallisepticum* bij kippen en kalkoenen, en *M. meleagridis* bij kalkoenen) nog steeds een representatieve bemonstering vormt en voldoende gevoelig is voor de opsporing van de vermelde ziekten.

1.2. Wettelijke bepalingen

Verordening (EU) 2016/429 van het Europees Parlement en de Raad van 9 maart 2016 betreffende overdraagbare dierziekten en tot wijziging en intrekking van bepaalde handelingen op het gebied van diergezondheid ("diergezondheidswetgeving").

Gedelegeerde Verordening (EU) 2019/2035 van de Commissie van 28 juni 2019 tot aanvulling van Verordening (EU) 2016/429 van het Europees Parlement en de Raad wat betreft regels voor inrichtingen waar landdieren worden gehouden en broederijen, alsmede voor de traceerbaarheid van bepaalde gehouden landdieren en broedeieren.

Gedelegeerde Verordening (EU) 2020/688 van de Commissie van 17 december 2019 tot aanvulling van Verordening (EU) 2016/429 van het Europees Parlement en de Raad wat betreft de diergezondheidsvoorschriften voor verplaatsingen binnen de Unie van landdieren en broedeieren.

Uitvoeringsverordening (EU) 2021/520 van de Commissie van 24 maart 2021 tot vaststelling van uitvoeringsbepalingen voor Verordening (EU) 2016/429 van het Europees Parlement en de Raad wat betreft de traceerbaarheid van bepaalde gehouden landdieren.

Wet van 4 februari 2000 houdende oprichting van het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen.

Koninklijk besluit van 3 juni 2007 betreffende de identificatie en de registratie van schapen, geiten en hertachtigen.

Koninklijk besluit van 23 maart 2011 tot vaststelling van een identificatie- en registratieregeling voor runderen.

Koninklijk besluit van 17 juni 2013 tot vaststelling van veterinairerechtelijke voorschriften voor het intracommunautaire handelsverkeer en de invoer uit derde landen van pluimvee en broedeieren en tot vaststelling van de toelatingsvoorwaarden voor inrichtingen voor pluimvee.

Koninklijk besluit van 10 juni 2014 betreffende de voorwaarden voor het vervoer, het verzamelen en het verhandelen van landbouwhuisdieren.

Koninklijk besluit van 1 juli 2014 tot vaststelling van een identificatie- en registratieregeling voor varkens en tot vaststelling van de toelatingsvoorwaarden voor varkensbedrijven.

Koninklijk besluit van 25 juni 2018 tot vaststelling van een identificatie- en registratieregeling voor pluimvee, konijnen en bepaald hobbypluimvee.

1.3. Methode

Het advies is gemeenschappelijk voor beide ontwerpen van KB, aangezien zij met elkaar verband houden wat betreft de begrippen en voorschriften. Het advies is gebaseerd op expertopinie en wetenschappelijke literatuur.

Overwegende de vergaderingen van de werkgroep op 27 oktober 2021 en 16 november 2021 en de plenaire zitting van het Wetenschappelijk Comité op 17 december 2021,

brengt het Wetenschappelijk Comité het volgende advies uit:

2. Inleiding

2.1. Wettelijke context

Op 21 april 2021 is de nieuwe Europese ‘*Animal Health Law*’ (AHL) van toepassing geworden, met name Verordening (EU) 2016/429 van het Europees Parlement en de Raad van 9 maart 2016 betreffende overdraagbare dierziekten en tot wijziging en intrekking van bepaalde handelingen op het gebied van diergezondheid (“diergezondheidswetgeving”). Op hetzelfde moment zijn ook een aantal daaraan gekoppelde gedelegeerde verordeningen en uitvoeringsverordeningen van toepassing geworden, welke de Verordening 2016/429 verder aanvullen en detailleren. De AHL bundelt in één enkel document bijna alle basisregels uit de bestaande Europese regelgeving van de laatste 50 jaar inzake diergezondheid en zij heft deze zo goed als volledig op.

De Belgische wetgeving bevat in principe enkel nog bepalingen die een aanvulling zijn op de AHL, aangezien:

- de AHL zelden nationale regels vastlegt maar enkel intracommunautaire regels;

- de AHL sommige keuzes overlaat aan de Lidstaat; of
- de AHL de Lidstaat verplicht om sommige bepalingen verder uit te werken; of
- de lidstaat ervoor kan kiezen om strenger te zijn dan de AHL (mogelijk via artikel 269 van Verordening (EU) 2016/429).

Het doel is om in beide ontwerpen van KB geen professionele operatoren met verschillende normen te creëren. Bovendien is het vaak niet te voorspellen of een initieel nationale activiteit met betrekking tot vervoer, verzamelen en handel toch niet uitmondt in een grensoverschrijdende activiteit.

2.2. Algemene inlichtingen over het ontwerp van koninklijk besluit betreffende de voorwaarden voor het vervoer, het verzamelen en het verhandelen van bepaalde landdieren

Het ontwerp-KB betreffende de voorwaarden voor het vervoer, het verzamelen en het verhandelen van bepaalde landdieren heeft als doel:

- dezelfde regels inzake het vervoer, het verzamelen en het verhandelen, zoals in de AHL en de uitvoeringsverordeningen zijn vastgelegd, ook op te leggen aan dezelfde professionele exploitanten die dezelfde activiteiten op het Belgisch grondgebied uitvoeren;
- de nationale regels vast te leggen voor sommige types van verzamelen en voor de handel in bepaalde dieren.

Het ontwerp-KB vervangt het KB van 10 juni 2014 betreffende de voorwaarden voor het vervoer, het verzamelen en het verhandelen van landbouwhuisdieren.

De principes uit dit KB van 10 juni 2014 blijven gehandhaafd, met uitzondering van:

- de handelaarsstal is verdwenen als type verzameling uit de Europese wetgeving en verdwijnt daarom ook uit de nationale wetgeving. Handelaars zullen de keuze hebben om hun handelaarsstallen om te vormen tot rundveebeslagen of verzamelplaats klasse 2 (zie verder);
- de AHL verstrengt de voorwaarden voor verzamelingen en de regels voor het verzamelen van hoefdieren.

Dit ontwerp-KB heeft ook een link naar het ontwerp-KB betreffende de identificatie en de registratie van bepaalde hoefdieren, pluimvee, konijnen en bepaalde vogels.

2.2.1. Vervoer van hoefdieren en pluimvee

Dit KB legt aan het nationale professionele vervoer van hoefdieren en pluimvee dezelfde regels op als deze die de AHL oplegt voor grensoverschrijdend vervoer. Het eigen vervoer door de houder van eigen dieren binnen België wordt niet aanzien als professioneel vervoer.

Het principe van het 1 op 1 transport van dieren (van één beslag naar één ander) wordt aangehouden, met één enkele derogatie, inclusief duidelijke verantwoordelijkheden.

Voor varkens en pluimvee gelden specifieke transportregels, reeds gekend en gebruikelijk in beide sectoren.

De AHL legt geen verplichting op aan de Lidstaat om de vervoerders te onderwerpen aan een toelating. Toch is dit principe voor België in het ontwerp KB behouden.

2.2.2. Commercieel verzamelen van herkauwers (rund, schaap, geit, ...)

Dit KB legt aan het commercieel verzamelen van hoefdieren dezelfde regels op als deze in de AHL.

Het KB geeft aan sommige voorwaarden verdere invulling en aanvulling, en dit volgens het risico voor de diergezondheid dat vooral bepaald wordt door de omvang van de te verzamelen dieren en het aantal herkomsten op dezelfde verzameling. In dit verband onderscheiden we 2 types erkende commerciële verzamelingen:

- "Verzamelpplaats – klasse 1": klassieke veemarkten: plaats waar meerdere handelaars tegelijkertijd actief kunnen zijn;
- "Verzamelpplaats – klasse 2": handelaarsstal van een exporterende handelaar en enkel en alleen door hem gebruikt.

2.2.3. Niet-commercieel verzamelen van herkauwers (rund, schaap, geit, ...)

De AHL maakt geen onderscheid tussen commerciële en niet-commerciële verzamelingen en bevat alleen regels voor verzamelingen van dieren afkomstig van of met bestemming een ander lidstaat.

Om die reden onderscheidt het ontwerp-KB twee types niet-commerciële verzamelingen:

- "Verzamelpplaats – klasse 3": internationale evenementen met deelnemers en dieren uit andere Lidstaten (vb. Libramont, Agribex,);
- "Verzamelpplaats – klasse 4": louter nationale evenementen (vb. lokale veeprijskamp, vogelmarkt in gemeente, ...).

2.2.4. Verzamelen van varkens

De AHL maakt geen onderscheid in regels tussen de te verzamelen hoefdieren. Echter wordt het verbod op commercieel verzamelen van andere varkens dan slachtvarkens behouden, gelet op:

- de risico's met betrekking tot klassieke varkenspest en Afrikaanse varkenspest, en het beleid daarrond sinds de jaren '90 van vorige eeuw en nog steeds actueel;
- de structuur van de Belgische varkenshouderij.

2.2.5. Verzamelen van pluimvee

De AHL verbiedt het verzamelen van pluimvee niet. Het verbod op het verzamelen van pluimvee wordt behouden, gelet op:

- de risico's met betrekking tot een aantal pluimveeziekten, waaronder vogelgriep in het bijzonder;
- de structuur van de Belgische pluimveehouderij.

Één uitzondering daarop wordt gegeven: het verzamelen van ééndagskuikens op een verzameling klasse 2. Maar deze activiteit vindt in zeer beperkte mate plaats slechts bij enkele exploitanten in België.

2.2.6. Verzamelen en handel in 'in gevangenschap levende vogels'¹

De definitie van 'hobbypluimvee' wordt opgeheven. De AHL definieert en klasseert deze dieren onder 'in gevangenschap levende vogels'. Het verzamelen van in gevangenschap levende vogels van de soorten kippen, kalkoenen, parelhoenders, eenden, ganzen, kwartels, fazanten, patrijzen en loopvogels (Ratites) is verboden, tenzij:

- in een verzamelplaats – klasse 2 (handelaarsstal);
- op een verzamelplaats – klasse 3 en klasse 4 (Art. 62).

2.2.7. Handel in runderen

De bijkomende nationale bepalingen over de handel in runderen die momenteel van toepassing zijn, blijven behouden. Naar aanleiding van het afschaffen van het paspoort bij runderen en het digitaliseren ervan (project dematerialisatie) kunnen de handel, het verzamelen en het vervoer binnen België in principe verlopen zonder documenten. De bepalingen daaromtrent bevinden zich in hoofdzaak in het ontwerp-KB betreffende de identificatie en de registratie van bepaalde hoefdieren, pluimvee, konijnen, en bepaalde vogels.

2.3. Algemene informatie betreffende het ontwerp van koninklijk besluit betreffende de identificatie en de registratie van bepaalde hoefdieren, pluimvee, konijnen en bepaalde vogels

Dit KB legt de aanvullende regels ten aanzien van de AHL vast inzake de identificatie en de registratie van bepaalde landdieren in België, en:

- behoudt in grote lijnen de bestaande principes inzake de identificatie en registratie (I&R) van runderen, varkens, schapen, geiten, hertachtigen en pluimvee. De kameelachtigen worden eraan toegevoegd en hun I&R is gelijklopend met deze van de hertachtigen;
- schaft het paspoort voor runderen af. Dit punt maakt ook voorwerp uit van het project 'DEMAT' dat loopt sinds 2017;
- voert het verplaatsingsdocument in voor verplaatsingen van alle diersoorten (nu reeds gekend bij varkens, kleine herkauwers en pluimvee);
- creëert de rechtsgrond om de I&R-verplichtingen op volledig digitale wijze te kunnen uitvoeren en zet voor veehouders de digitale wijze voor het uitvoeren van de I&R-verplichtingen voorop, maar voorziet telkens nog een alternatieve papieren werkwijze naar vrije keuze van de veehouder.

De aanvullende regeling voor de identificatie en registratie van paarden blijft behouden in een apart KB.

Het I&R-beheer blijft in SANITEL en wordt, net zoals voor de andere diersoorten, gedelegeerd naar de erkende verenigingen (ARSIA en DGZ).

Het principe van een toelating voor het houden van vleeskalveren (sinds 1999), varkens (sinds 1995) en pluimvee (sinds 2008) blijft behouden en het ontwerp-KB bevat de toelatingsvoorwaarden voor het houden van deze dieren.

Met betrekking tot pluimvee neemt het ontwerp-KB de toelatingsvoorwaarden over die momenteel zijn opgenomen in het KB van 17 juni 2013 en zijn wijzigingen. Over dit KB van 17 juni 2013 heeft het Wetenschappelijk Comité het advies 05-2017 uitgebracht (SciCom, 2017).

¹ In gevangenschap levende vogels zijn vogels van een particulier die geen activiteit in de voedselketen heeft (de volgende vogels zijn nooit gezelschapsdieren: kip, kalkoen, parelhoen, patrijs, eend, gans, kwartel, fazant, loopvogel en duif).

De verplichting in het KB van 17 juni 2013 tot het hebben van een bedrijfsdierenarts wordt behouden voor pluimvee, maar voor deze verplichting wordt een nieuw KB opgesteld dat ook bepalingen voor runderen en varkens zal bevatten.

Bijlage VI van dit KB, waarover een vraag wordt gesteld aan het Wetenschappelijk Comité, beschrijft de bijzonderheden die vereist zijn voor:

- microbiologisch onderzoek in de broeierij (hygiënogram);
- kwaliteit van drinkwater en reinigingswater;
- bewakingsprogramma's voor commerciële inrichtingen van pluimvee (*S. enterica* serovars Pullorum en Gallinarum en *S. enterica* subsp. *arizonae*; *M. gallisepticum* en *M. meleagridis*).

De EU-voorschriften voor bovengenoemd bewakingsprogramma vereisen een aantal van 60 monsters voor alle serologische testen. Verordening (EU) 2019/2035 biedt de bevoegde autoriteit de mogelijkheid het aantal te bemonsteren pluimvee aan te passen in functie van de prevalentie van besmetting in de betrokken lidstaat en de eerdere incidentie op het bedrijf. In het verleden heeft België bij de Europese Commissie een gewijzigd en gerechtvaardigd plan ingediend. Dit gewijzigd en gemotiveerd plan is aanvaard (Uitvoeringsbesluit (EU) 2017/811 van de Commissie van 10 mei 2017 tot goedkeuring van het door België ingediend plan voor de erkenning van inrichtingen voor de handel in pluimvee en broedeieren binnen de Unie, overeenkomstig Richtlijn 2009/158/EG van de Raad).

3. Advies

3.1. Opmerkingen over de twee ontwerpen van koninklijk besluit

3.1.1. Algemene opmerkingen

Traceerbaarheid van de verplaatsingen (en de gezondheidsstatus) van de dieren

De traceerbaarheid van verplaatsingen bestaat uit een informatieketen waarvan de gegevens moeten worden verzameld en doorgegeven door verschillende soorten operatoren die met elkaar interageren volgens een specifieke chronologie in de verschillende fasen van de verplaatsing.

De rol en de verplichtingen van elk type van operatoren worden in deze twee KB's gespecificeerd. Het hoofddoel van een correcte traceerbaarheid op vlak van diergezondheid is alle garanties te bieden betreffende de gezondheidsstatus van dieren en beslagen, en zo nodig epidemiologische analyses in het kader van het epidemiologisch toezicht op dierpopulaties mogelijk te maken.

Om dit doel te bereiken, moeten de verplichtingen vooral zorgen voor een meer effectieve synchronisatie tussen de verschillende registraties die aan elk type van operatoren worden opgelegd. Het Wetenschappelijk Comité merkt op dat de termijnen voor het doorgeven van informatie en het bijhouden van registers sterk verschillen naargelang van de verschillende soorten operatoren:

- binnen de 7 dagen na de gebeurtenis voor een operator van het type "fokker-houder";
- binnen de 24 uur na de gebeurtenis voor een operator van het type "handelaar";
- binnen de 7 dagen na de verplaatsing (die in België gewoonlijk niet langer dan 24 uur duurt) voor een operator van het type "vervoerder";
- binnen de 12 uur voor operatoren van verzamelplaatsen-klasse 1 voor het doorgeven van aankomstgegevens in Sanitel;

- onmiddellijk voor operatoren van verzamelplaatsen-klasse 1 voor het doorgeven van uitgangsggegevens in Sanitel.

Anderzijds is de integratie van alle informatie over verplaatsingen op alle niveaus van de traceerbaarheidsketen niet homogeen te gebeuren. Van de verschillende operatoren moeten alleen handelaars en verzamelcentra de maximale informatie registreren, waaronder alle referenties betreffende het vervoer (vervoerder, nummerplaat voertuig, plaats van laden en lossen, datum en tijdstip van de verplaatsingen). Andere operatoren kunnen zich beperken tot het registreren van de gegevens van de opdrachtgever (meestal een operator van het type "handelaar") zonder gegevens die op het vervoer zelf betrekking hebben. Hoewel deze beperkte registraties soms kunnen volstaan, vormen zij een gezondheidsrisico wanneer dieren uit verschillende inrichtingen (en dus mogelijks met verschillende gezondheidsstatuten) naar één of meerdere andere inrichtingen van bestemming worden overgebracht zonder doorvoer via de inrichting van de handelaar die de opdracht geeft voor het vervoer. Naast de garantie die de opdrachtgever aan de vervoerder moet geven met betrekking tot de verificatie van de verschillende gezondheidsstatuten (*zie volgend punt*) bestaat risico van contact en mogelijke overdracht van ziekte tijdens dit vervoer. Het is bijgevolg van belang alle informatie over verplaatsingen zo nauwkeurig mogelijk te verzamelen zodat deze later bij een epidemiologisch onderzoek kan opgenomen worden.

Garantie van de gezondheidsstatus bij verplaatsingen van dieren

Het Wetenschappelijk Comité merkt op dat artikel 10, §2, punt 2, van het ontwerp-KB betreffende de voorwaarden voor het vervoer, het verzamelen en het verhandelen van bepaalde landdieren bepaalt dat de opdrachtgever van het vervoer de gezondheidsstatus van de dieren tijdens een verplaatsing aan de vervoerder moet "garanderen". Dit artikel vormt een derogatie van het 1-1-vervoer van runderen van verschillende inrichtingen. De opdrachtgever moet aan de vervoerder de garantie geven omtrent dezelfde gezondheidsstatus van de dieren met betrekking tot de gereguleerde dierziekten, zodat hun gezondheidsstatus tijdens het vervoer niet in het gedrang komt. De vorm van deze garantie wordt echter niet gespecificeerd noch de modaliteiten om deze te verkrijgen. Bovendien wordt geen bewijs vereist van de noodzakelijke controles en verificaties voorafgaand aan het laden en verplaatsen van de dieren.

Identificatie van de dieren

In Art.70. § 2 van het KB I&R wordt afgeweken van de verplichting om een rund dat een oormerk is kwijtgeraakt binnen de 7 dagen na ontvangst van het nieuwe oormerk opnieuw te oormerken. Deze maatregel verhoogt de kans op niet-geïdentificeerde runderen (door het verlies van het tweede oormerk) wat zo leidt tot een verlies aan traceerbaarheid en veel moeilijkheden bij het leggen van een verband tussen niet-geïdentificeerde dieren en hun traceerbaarheidshistoriek, en bijgevolg ook hun gezondheidshistoriek.

Bovendien zijn de termijnen in bijlage IV voor de identificatie van schapen en geiten zeer breed. Een termijn van 9 maanden voor de identificatie is niet in overeenstemming met bepaalde controlemaatregelen. Bij Q-koorts moet een positief bedrijf alle dieren ouder dan 3 maanden vaccineren (Ministerieel besluit houdende maatregelen ter bestrijding van *Coxiella burnetii* bij schapen en geiten en houdende wijziging van lijst II van bijlage I van het koninklijk besluit van 22 mei 2005 houdende maatregelen voor de bewaking en de bescherming tegen bepaalde zoönoses en zoönoseverwekkers). Bij brucellose wordt het toezichtprogramma in geiten- en schapenbedrijven bij alle dieren ouder dan 6 maanden uitgevoerd. Deze maatregelen kunnen ondoeltreffend zijn indien de identificatie van de dieren niet gegarandeerd is.

3.1.2. Specifieke opmerkingen

Ontwerp van koninklijk besluit betreffende het vervoer, het verzamelen en het verhandelen van bepaalde landdieren (versie 12)	
	Opmerkingen of aanbevelingen van het Wetenschappelijk Comité
Hoofdstuk II - Algemene bepalingen voor vervoerders van gehouden hoefdieren, van pluimvee en van konijnen	
Art. 7 §1. Er is geen registratie en toelating als vervoerder vereist voor het vervoer en de verplaatsingen van paardachtigen op het Belgisch grondgebied indien het vervoer en de verplaatsingen geen betrekking hebben op een landbouwactiviteit of op een activiteit in de voedselketen.	De term "landbouwactiviteit" in het geval van paarden verduidelijken (leesbaarheid en begrijpelijkheid).
Hoofdstuk III - Verzamelingen van hoefdieren	
Art. 34 § 1. Wanneer de exploitant geen bijzondere maatregelen treft, heeft een verzamelplaats per gereguleerde dierenziekte de laagst geldende gezondheidsstatus waarbij dieren nog vrij mogen verplaatst en verhandeld worden, tenzij dit anders bepaald wordt in specifieke regelgeving per gereguleerde dierenziekte. Elk dier dat op deze inrichting passeert, ontvangt deze laagste gezondheidsstatus of nog lager indien een dier werd toegelaten op de verzameling met een nog lagere gezondheidsstatus.	Dit artikel verduidelijken.
Hoofdstuk VII - Verzamelen van in gevangenschap levende vogels	
Art. 64 § 2. Elke exploitant van een in paragraaf 1 bedoelde verzamelplaats houdt een documentatie waarin hij voor elke deelnemende houder van dieren: 1. de naam, het adres en het beslagnummer registreert; 2. een papieren kopie of een elektronisch exemplaar van de in artikel	Veel houders van in gevangenschap levende vogels (ex-"hobbypluimvee") hebben geen beslagnummer (zie art. 114 §1 lid 2 van het KB I&R). In plaats daarvan stelt het Wetenschappelijk Comité voor om het rijksregisternummer van de houder te vermelden. Bovendien moeten de woorden "in voorkomend geval het beslagnummer" worden gebruikt.

74 bedoelde verplaatsingsdocument van de handelaar bewaart. De exploitant van een verzamelplaats – klasse 4 houdt de in lid 1 bedoelde documentatie per diersoort en in chronologische volgorde bij op het adres van de exploitant en op de inrichting gedurende de verzameling. De documentatie wordt minstens drie jaar bewaard.	
Hoofdstuk VIII - De handel in dieren	
Art. 69 §1. Een niet voor de slacht bestemd rund mag gedurende maximaal 30 dagen verhandeld worden, te rekenen vanaf de dag volgend op het vertrek uit het laatste beslag.	Zoveel mogelijk beperken van de periode waarin de runderen de status van "in de handel gebrachte runderen" hebben. Hierbij rekening houden met de praktische aspecten van het terrein omdat deze periode mogelijkheden biedt voor afwijkingen, met name in verband met beslagen van handelaars die de gezondheidsstatus van de dieren in gevaar kunnen brengen (mogelijkheden van meervoudige contacten, enz.).
Ontwerp van koninklijk besluit betreffende de identificatie en de registratie van pluimvee, konijnen, bepaalde hoefdieren en vogels (versie 10)	
	In het volledige KB de term "operator" gebruiken in de plaats van "exploitant", naar analogie van de AHL.
Hoofdstuk I – Toepassingsgebied en definities	
Art. 2. §2. 26° particuliere slachting: slachting zoals bedoeld in artikel 6 van het Koninklijk besluit van 9 maart 1953 betreffende de handel in slachtvlees en houdende reglementering van de keuring der hier te lande geslachte dieren;	Aanpassen de definitie van "particuliere slachting" aan de meest recente wetgevingscontext (met name de KB van 30 november 2015 betreffende de hygiëne van levensmiddelen van dierlijke oorsprong).
Hoofdstuk III – Registratie van exploitanten, inrichtingen en beslagen	
Art. 19. § 1. De handelaar in runderen mag de dieren op de handelaarsstal enkel buiten laten op weiden die aansluiten bij de inrichting en die op geen enkele andere weide van een andere inrichting waarop runderen worden gehouden, aansluiten.	Voor sommige ziekten rekening houden met kleine herkauwers die samen met de runderen in het aangrenzende bedrijf worden gehouden en in de nabijheid van de handelaarsstal kunnen grazen.

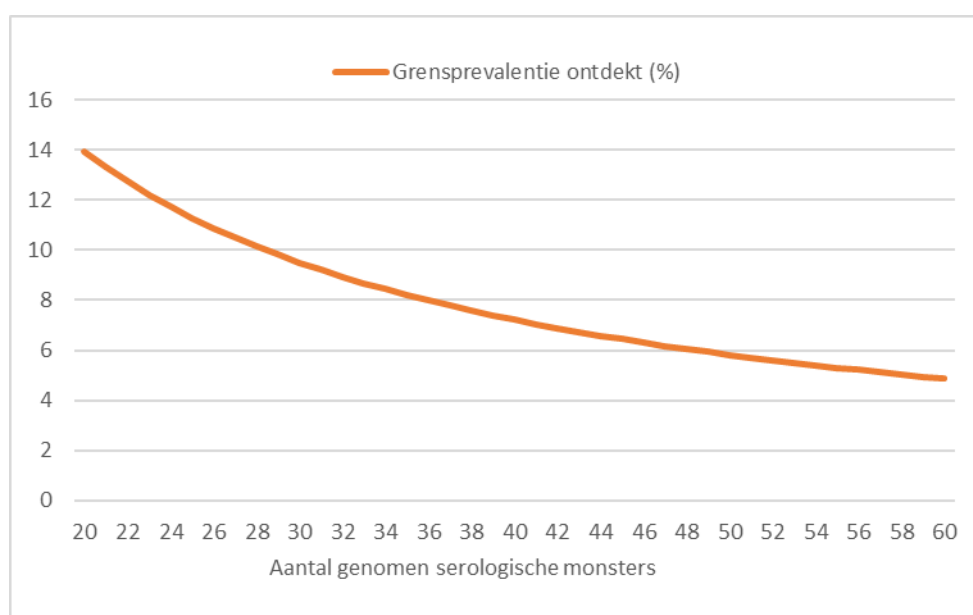
Hoofdstuk VI – Algemene bepalingen betreffende het identificeren en het registreren van dieren	
Art. 49	Dit artikel herzien in de Franstalige versie om het in overeenstemming met de Nederlandse tekst te brengen.

3.2. Advies over de vermindering van het aantal monsters voor het toezichtplan op bepaalde types van *Salmonella* en *Mycoplasma* in bepaalde pluimveebedrijven

Met betrekking tot de verlaging van het aantal monsters van 60 naar 20 herhaalt het Wetenschappelijk Comité de overwegingen uit advies 05-2017 (SciCom, 2017). Op basis van een berekening om de afwezigheid van ziekte vast te stellen, blijkt, dat 21 monsters moeten worden genomen op basis van de volgende veronderstellingen: verwachte prevalentie in het beslag = 15%; gevoeligheid = 90%, specificiteit = 100%; omvang van het beslag = 5000 dieren of meer.

Op dezelfde manier worden bemonsteringsberekeningen gemaakt om de minimale steekproefgrootte vast te stellen die nodig is om zeker te zijn dat een beslag ziektevrij is op basis van de vergelijking van Cannon en Roe (1982), en waarbij de prevalentie varieert in functie van de steekproefgrootte (uitgaande van een type I-fout van 5%). Uit deze berekeningen blijkt dat een steekproefgrootte van 20 een grens(sero)prevalentie van 13,91% (ongeveer 14%) opspoort, terwijl een steekproefgrootte van 60 toelaat een grens(sero)prevalentie van 4,87% (ongeveer 5%) op te sporen (figuur 1).

Figuur 1: Grensprevalentie (%) die kan worden opgespoord in functie van de steekproefgrootte, rekening houdend met een type I-fout van 0,05%. De berekeningen zijn gebaseerd op de Cannon & Roe-vergelijking.

Van *M. gallisepticum* en *a fortiori* met *Salmonella* kan worden verwacht dat zodra de ziekteverwekker op het bedrijf is binnengebracht deze zich snel onder kalkoenen en kippen

zal verspreiden en bijgevolg een hoge seroprevalentie (meer dan 15%) snel bereikt zal worden (Levisohn et al., 2000; Shivaprasad et al., 2000; Ley, 2008; Shivaprasad & Barrow, 2008). Dit wordt ook door prevalentiegegevens voor *M. gallisepticum* en *M. synoviae* in commerciële pluimveebedrijven in België bevestigd (Michiels et al., 2016). Hoewel hetzelfde fenomeen bij de andere pluimveesoorten kan worden verwacht, beschikt het Wetenschappelijk Comité momenteel niet over de nodige gegevens om een soortgelijke vermindering van de bemonstering bij deze andere pluimveesoorten aan te bevelen.

Het Wetenschappelijk Comité stelt ook een aanzienlijke vermindering vast van het aantal monsters per matrix (60) dat door Verordening (EU) 2019/2035 wordt aanbevolen voor monsters voor bacteriologische analyse (bv. organen van 5 verzwakte of dode kalkoenen in het kader van toezichtprogramma voor *S. Pullorum*, *S. Gallinarum* en *S. enterica* subsp. *arizonae*). De rechtvaardiging voor deze verlaging was geen specifieke vraag voor dit advies. In dit verband staat in advies 05-2017 (SciCom 2017): "Het Wetenschappelijk Comité gaat akkoord met deze staalnamegrootte aangezien een berekening (aantonen afwezigheid van ziekte) aantoont dat er 5 stalen dienen te worden genomen indien de volgende assumpties worden aangenomen: design within-herd prevalentie = 50%; sensitiviteit = 99%, specificiteit = 100%; herd size = 5000 of meer. Aangezien het om zieke of gestorven dieren gaat, is de verwachten prevalentie immers hoger. Niettemin wordt wel opgemerkt dat een design prevalentie van 50% zeer hoog is (= worst case scenario)".

Het Wetenschappelijk Comité heeft ook het document geraadpleegd dat als bijlage is gevoegd bij Uitvoeringsbesluit (EU) 2017/811 van de Commissie van 10 mei 2017 (tot goedkeuring van het door België ingediende gewijzigde plan voor de erkenning van inrichtingen voor het handelsverkeer in de Unie in pluimvee en broedeieren overeenkomstig Richtlijn 2009/158/EG van de Raad). Volgens dit document :

- laat een passief toezicht op basis van klinische tekenen toe om infecties vaak eerder op te sporen dan de serologische tests;
- zijn RT-PCR-tests veel gevoeliger dan serologische tests en kunnen deze infecties ook vroeger opgespoord worden;

Deze redenering wordt ook ondersteund door de wetenschappelijke literatuur (Kempf, 1998; Levisohn & Kleven, 2000; Shivaprasad, 2000; Barrow & Freitas Neto, 2011; Yadav et al., 2021).

4. Besluit

Het Wetenschappelijk Comité geeft een gunstig advies op de twee KB's en formuleert algemene en specifieke opmerkingen.

Wat de traceerbaarheid van dieren betreft, en in het bijzonder de verplaatsingen van runderen, benadrukt het Wetenschappelijk Comité in het kader van de huidige bestrijdingsplannen en toezichtprogramma's (infectieuze boviene rhinotracheïtis, boviene virale diarree, tuberculose) het epidemiologisch en sanitair belang van een maximale synchronisatie bij de communicatie van de registratiegegevens (en dus van de daaraan gekoppelde bijzondere gezondheidsstatuten) en van de verplaatsingen van dieren tussen de verschillende operatoren.

In verband met de risico's van contacten tussen dieren met een verschillende gezondheidsstatus benadrukt het Wetenschappelijk Comité het belang van de garanties betreffende sanitaire statuten van dieren die de opdrachtgevers aan de vervoerders moeten

geven en dus aan de operatoren op de plaats van bestemming. Het Wetenschappelijk Comité benadrukt dat de aard en de modaliteiten van deze garanties in het huidige ontwerp-KB nog onvoldoende zijn omschreven.

Het Wetenschappelijk Comité dringt erop aan een maximum termijn voor het opnieuw oormerken van runderen vast te stellen, ongeacht de situatie.

Op basis van de seroprevalentie die kan worden opgespoord en de andere geldende passieve toezichtmaatregelen, geeft het Wetenschappelijk Comité een gunstig advies op de vermindering van het aantal monsters voor serologisch toezicht op *Salmonella* en bepaalde *Mycoplasma* species bij pluimvee.

Het Wetenschappelijk Comité stelt een aanzienlijke vermindering vast van het aantal monsters voor bacteriologische analyse dat door Verordening (EU) 2019/2035 wordt aanbevolen. Deze vermindering bestond reeds in de Belgische wetgeving voordat de AHL van toepassing is geworden en was reeds eerder door het Wetenschappelijk Comité goedgekeurd, waarbij echter werd opgemerkt dat deze op een vrij hoge verwachte prevalentie gebaseerd was.

5. Aanbevelingen

Wat verplaatsingen van runderen betreft, beveelt het Wetenschappelijk Comité het volgende aan:

- de termijnen voor het doorgeven van informatie en het bijhouden van registers, die momenteel sterk verschillen naargelang van het type operator, te harmoniseren en zoveel mogelijk te verkorten, rekening houdend met de praktische aspecten op het terrein. In dit verband zou kunnen worden gedacht aan communicatie binnen de 48 uur na elke verplaatsing (vertrek- aankomst) ongeacht het type operator (om in het geval van een operator van het type "handelaar" een IN-OUT-opvolging te kunnen waarborgen). Deze praktijk zou het mogelijk maken de tijdspanne tussen de mededeling op papier en de elektronische melding aan de centrale gegevensbank tot maximaal 72 uur te beperken, met een grotere betrouwbaarheid van alle verplaatsingsgegevens. Rekening houdend met de vrije keuze die de wetgever aan de operator moet laten tussen elektronische of papieren communicatie, benadrukt het Wetenschappelijk Comité het belang en de toegevoegde waarde van elektronische communicatie;
- dat elke type operator voor elke verplaatsing van dieren dezelfde gegevens moet registreren, minstens de vervoerder, nummerplaat van voertuig, plaats van laden en lossen, datum en tijdstip van verplaatsing (vertrek of aankomst);
- dat de in artikel 10, § 2.2 bedoelde garantie die de opdrachtgever van een verplaatsing van dieren aan de vervoerder moet kunnen geven met betrekking tot de gezondheidsstatus van de aanwezige dieren, in het KB explicieter wordt geformuleerd wat betreft de aard en de modaliteiten, of tenminste door een Ministerieel besluit of een omzendbrief wordt omkaderd .

Wat de identificatie van runderen betreft, en in het bijzonder het aanbrengen van een nieuw oormerk, beveelt het Wetenschappelijk Comité aan dat een termijn wordt vastgesteld voor het aanbrengen van een nieuw oormerk, in elk geval voordat de runderen het beslag verlaten. In de praktijk kunnen het tijdstip waarop de dieren naar de weide worden gebracht en het tijdstip waarop zij naar de stal worden teruggebracht, twee geschikte tijdstippen zijn om de nodige behandelingen te vergemakkelijken. Wat de identificatie van schapen en geiten betreft, beveelt het Wetenschappelijk Comité aan dat zij vóór de leeftijd van 6 maanden worden

geïdentificeerd, aangezien sommige bestrijdingsplannen rekening houden met dieren vanaf die leeftijd en soms jonger.

Voor het Wetenschappelijk Comité,
De Voorzitster,

Dr. Lieve Herman (Get)
20/12/2021

Referenties

- Barrow P. A., Freitas Neto O. C. (2011).** Pullorum disease and fowl typhoid--new thoughts on old diseases: a review. *Avian Pathol.*, 40(1):1-13. doi: 10.1080/03079457.2010.542575.
- Cannon, R.M., Roe, R.T. (1982).** Livestock disease surveys. A field manual for veterinarians. Bureau of Range Science, Department of Primary Industry. Australian Government Publishing Service, Canberra.
- Kempf I. (1998).** DNA amplification methods for diagnosis and epidemiological investigations of avian mycoplasmosis. *Avian Pathol.*, 27(1):7-14. doi: 10.1080/03079459808419268.
- Levisohn S., KlevenS. H. (2000).** Avian mycoplasmosis (*Mycoplasma gallisepticum*). *Rev Sci Tech.*, 19(2):425-442.
- Ley D.H. (2008).** *Mycoplasma gallisepticum* infection. In: Disease of Poultry, 12th edition. Ed: Y.M. Saif. Pg 833-860.
- Michiels T., Welby S., Vanrobaeys M., Quinet C., Rouffaer L., Lens L., Martel A., Butaye P. (2016).** Prevalence of *Mycoplasma gallisepticum* and *Mycoplasma synoviae* in commercial poultry, racing pigeons and wild birds in Belgium. *Avian Pathol.*, 45, 244-252.
- SciCom. (2017).** Advies 05-2017 van het SciCom van 21/03/2017. Ontwerp van koninklijk besluit tot wijziging van het koninklijk besluit van 17 juni 2013 tot vaststelling van veterinairerechtelijke voorschriften voor het intracommunautaire handelsverkeer en de invoer uit derde landen van pluimvee en broedeieren en tot vaststelling van de toelatingsvoorwaarden voor inrichtingen voor pluimvee (dossier SciCom 2016/20). Beschikbaar op: https://www.favv-afsca.be/wetenschappelijkcomite/adviezen/2017/ documents/Advies05-2017_SciCom2016-20_KBveterinairerechtelijkevoorschriften.pdf
- Shivaprasad H. L. (2000).** Fowl typhoid and pullorum disease. *Rev Sci Tech.* 19(2):405-424. doi: 10.20506/rst.19.2.1222.
- Shivaprasad H. L. & Barrow P. A. (2008).** Pullorum disease and Fowl typhoid. In: Disease of Poultry, 12th edition. Ed: Y.M. Saif. Pg 620-636.
- Yadav J. P., Tomar P., Singh Y., Khurana . K. (2021).** Insights on *Mycoplasma gallisepticum* and *Mycoplasma synoviae* infection in poultry: a systematic review; *Anim Biotechnol.* 10, 1-10. doi: 10.1080/10495398.2021.1908316.

Voorstelling van het Wetenschappelijk Comité ingesteld bij het FAVV

Het Wetenschappelijk Comité is een adviesorgaan ingesteld bij het Belgisch Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen (FAVV) dat onafhankelijke wetenschappelijke adviezen verstrekt met betrekking tot risicobeoordeling en risicobeheer in de voedselketen en dit op vraag van de Gedelegeerd Bestuurder van het FAVV, de Minister die bevoegd is voor de voedselveiligheid of op eigen initiatief. Het Wetenschappelijk Comité wordt administratief en wetenschappelijk ondersteund door de Stafdirectie voor risicobeoordeling van het Agentschap.

Het Wetenschappelijk Comité bestaat uit 22 leden die benoemd zijn bij koninklijk besluit op basis van hun wetenschappelijke expertise in domeinen die te maken hebben met de veiligheid van de voedselketen. Het Wetenschappelijk Comité kan bij de voorbereiding van een advies een beroep doen op externe deskundigen die geen lid zijn van het Wetenschappelijk Comité. Net zoals de leden van het Wetenschappelijk Comité dienen de externe experts in staat te zijn om onafhankelijk en onpartijdig te kunnen werken. Om de onafhankelijkheid van de adviezen te waarborgen, worden potentiële belangenconflicten transparant beheerd.

De adviezen zijn gebaseerd op een wetenschappelijke beoordeling van de vraagstelling. Zij vertolken het standpunt van het Wetenschappelijk Comité dat in consensus is genomen op basis van de risicobeoordeling en de bestaande kennis over het onderwerp.

De adviezen van het Wetenschappelijk Comité kunnen aanbevelingen bevatten voor het controlebeleid van de voedselketen of voor de belanghebbende partijen. De opvolging van de aanbevelingen voor het beleid behoort tot de verantwoordelijkheid van de risicomangers.

Vragen over een advies kunnen worden gericht aan het secretariaat van het Wetenschappelijk Comité: Secretariaat.SciCom@favv.be.

Leden van het Wetenschappelijk Comité

Het Wetenschappelijk Comité is samengesteld uit de volgende leden :

A. Clinquart, P. Delahaut, B. De Meulenaer, N. De Regge, J. Dewulf, L. De Zutter, A. Geeraerd, N. Gillard, L. Herman, K. Houf, N. Korsak, L. Maes, M. Mori, A. Rajkovic, N. Roosens, C. Saegerman, M.-L. Scippo, P. Spanoghe, Y. Vandenplas, K. Van Hoorde, F. Verheggen, S. Vlaeminck.

Belangenconflict

Er werden geen belangenconflicten vastgesteld.

Dankwoord

Het Wetenschappelijk Comité dankt de Stafdirectie voor risicobeoordeling en de leden van de werkgroep voor de voorbereiding van het ontwerpadvies en de twee deep readers (P. Delahaut en L. Maes).

Samenstelling van de werkgroep

De werkgroep was samengesteld uit:

Leden van het Wetenschappelijk Comité: L. De Zutter (verslaggever), J. Dewulf, M. Mori, C. Saegerman

Externe experts: G. Antonissen (UGent), L. Delooz (ARSIA), J.-P. Dubois (ARSIA), M. Dispas (Sciensano), T. Vandersmissen (DGZ)

Dossierbeheerders: A. Mauroy

Waarnemers: V. Clavier (FAVV), H. Vanbeckevoort (FAVV)

Wettelijk kader

Wet van 4 februari 2000 houdende oprichting van het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen, inzonderheid artikel 8;

Koninklijk besluit van 19 mei 2000 betreffende de samenstelling en de werkwijze van het Wetenschappelijk Comité ingesteld bij het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen;

Huishoudelijk reglement, bedoeld in artikel 3 van het Koninklijk besluit van 19 mei 2000 betreffende de samenstelling en de werkwijze van het Wetenschappelijk Comité ingesteld bij het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen, goedgekeurd door de Minister op 8 juni 2017.

Disclaimer

Het Wetenschappelijk Comité behoudt zich, te allen tijde, het recht voor dit advies te wijzigen indien nieuwe informatie en gegevens ter beschikking komen na de publicatie van deze versie.